

יום ג', כ"ו בתמוז תשס"ח (29 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אני ישראלי? [1]

במקביל למשטר הקפיטולציות הרווח באמפריה העות'מאנית, קם חוזה המדינה, בנימין זאב הרצל [שיום פטירתו היה לפני כשבוע, **כ' בתמוז**] ובנה את תכניתו למדינה היהודית על רעיון מהפכני(?):

"אנו מזהים את עצמנו כאומה על פי הדת", כתב ביומנו, ובמקום אחר קבע: "אכן קהיליית העם שלנו היא יחידה ומיוחדת במינה... בעצם, אנו מזהים עצמנו כמשתייכים יחד רק לפי אמונת אבותינו".

ועם זאת, הרצל לא רצה להכתיב בפרוטרוט את תכניה הספציפיים של התחייה היהודית במדינה החדשה; בה במידה שהיה **מהפכן** בראייתו המדינית, כך היה **שמרן** בתפיסתו התרבותית. הוא ביקש לשמור על הקיים, להוסיף ולשמר את התרבות היהודית של ימיו, בלי להתעלם מן ההתפתחויות שעברו עליה בשנות הגלות ומן ההשפעות המגוונות שספגה מן הסביבה. מתוך **ההמשכיות** הזאת, כך האמין, תיווצר מאליה מציאות חדשה:

"אנו רוצים להעניק ליהודים מולדת. אבל לא בכך שנתלוש אותם בכוח מקרקע צמיחתם. לא. אלא בכך ש**נעקור אותם בזהירות**, עם כל רקמת שורשיהם ונשתול אותם מחדש באדמה טובה יותר. כשם שאנו רוצים ליצור תנאים חדשים בתחום הכלכלי והמדיני, כך בדעתנו, לשמר בחרדת קודש את הישן, בתחום הרגשינפשי".

מסיבה זו התנגד הרצל להנחלתה המלאכותית של **שפה חדשה** לאזרחי המדינה. בעיניו, עדיף היה "שכל אחד יחזיק בשפתו, שהיא המולדת היקרה של מחשבותיו", שכן "גם 'שם' נישאר מה שהננו עתה, כשם שלעולם לא נחדל לאהוב מתוך צער וגעגועים את ארצות המולדת שמהן גורשנו". כיצד בכל זאת ידברו אזרחי המדינה זה עם זה? "השפה השימושית ביותר בתקשורת הכללית תהיה מאליה, ללא כפייה, לשפה הראשית". הרצל לא ראה כל בעיה בהעתקת הטוב שבעולם הישן אל הארץ החדשה: "קיימים בתי מלון אנגליים במצרים", טען, "ועל ראשי ההרים בשווייץ, ובתי קפה וינאיים בדרום אפריקה, וכן תיאטראות צרפתיים ברוסיה, ואופרות גרמניות באמריקה, ואילו הבירה הבווארית המשובחת ביותר נמכרת בפרו... בצאתנו ממצרים, שנית, לא נשכח מאחורינו את סירי הבשר".

גישתו זו של הרצל באה לידי ביטוי גם ברומן העתידיני 'אלטנוילנד', שבו חוזר המחבר ומתאר כיצד תיקח הארץ החדשה את המיטב מכל מדינה ומדינה שממנה יגיעו בניה: גן העיר ייבנה במתכונת אנגלית, בניין משרד הבריאות ידמה למקבילו הגרמני, והרחובות יזכירו את אלו הקיימים בבלייה. העולים יביאו עימם אל המדינה היהודית את מיטב

"קוּמָה אֱלֻקִים שֶפֶטָה הָאָרֶץ כִּי אֶתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **שלישי** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ג', כ"ו בתמוז תשס"ח (29 ביולי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

ההיצע הטכנולוגי, התרבותי והכלכלי של ארצות העולם, וכל זאת כדי "לשמור על כל הראוי להישמר". הרצל רואה אפוא בעיני רוחו תהליך טבעי, לא כפוי, של התמזגות המטענים התרבותיים שיביא עימו כל אחד ואחד מן העולים לארץ החדשה. מתוך היחודי הרביגוני הזה, האמין, יצמח דבר חדש. ואכן, כך היה? [ההמשך, בע"ה, בדף של מחר...]

"קוּמָה אֱלֹקִים שְׁפֹטָה אֶרֶץ כִּי אַתָּה תִנְחַל בְּכָל הַגּוֹיִם." [תהלים פ"ב 8]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שלישי בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל